

ECOTIP

Nieuwsbrief

Afl. 2 - Mei 2025

VOORWOORD

Beste lezer,

Met trots presenteren wij u de tweede editie van de ECOTIP-nieuwsbrief. Deze editie markeert een belangrijk moment in ons traject: de eerste resultaten van het ECOCOM-project – de voorloper van ECOTIP – zijn binnen, en ze bieden waardevolle inzichten in de relatie tussen leefomgeving en gezondheid. Dankzij geavanceerde analyses zijn buurten in Nederland geclusterd op basis van gezondheidsproblemen en omgevingsfactoren. Deze inzichten vormen een stevige basis voor het verder vormgeven van ECOTIP.

Wat deze fase extra bijzonder maakt, is de kracht van samenwerking. Door intensieve uitwisseling met partners uit wetenschap, beleid, praktijk én bewoners ontstaan er nieuwe projecten waarin ECOTIP-resultaten direct worden toegepast. Een mooi voorbeeld hiervan is het BRUIS-project in Den Haag Zuidwest, waar samen met bewoners en maatschappelijke partners wordt gewerkt aan een gezonde leefomgeving voor kinderen en jongeren.

Deze nieuwsbrief laat zien hoe onderzoek, praktijk en participatie hand in hand gaan. We nodigen u van harte uit om mee te denken, mee te doen en samen met ons te bouwen aan een gezondere leefomgeving voor iedereen

Namens het ECOTIP team,

Jessica Kieft - de Jong

WIST U DAT?

ECOTIP online ook te vinden is?

Op onze website www.ECOTIP.org vind je alle informatie over het project.

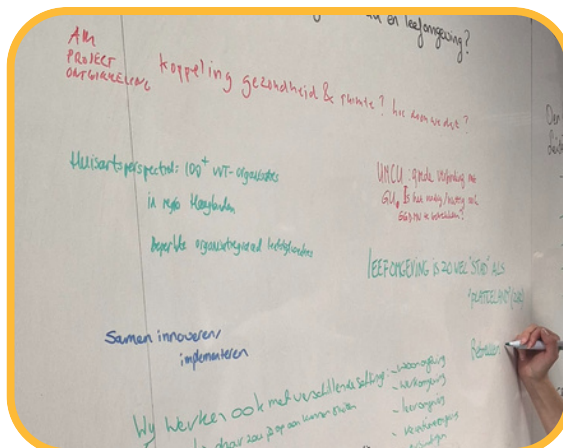
Óf volg ons via Linked In - [ECOTIP_\(NL\)](#) - en blijft op de hoogte van de laatste ontwikkelingen binnen het project

TERUGBLIK CONSORTIUMBIJEENKOMST

Het is al weer even terug, maar eind 2024 vond de eerst fysieke ECOTIP consortiumbijeenkomst plaats. Consortiumleden vanuit het hele land kwamen bij elkaar in LUMC voor een eerste kennisdeling vanuit het project. Onderzoeker Mirthe Muilwijk van UMCU gaf een inkijkje in de eerste resultaten van deelproject 1.1. Mapping Ecosyndemics. En helemaal vanuit Groningen vertelden Chrétien van den Akker (netwerk coördinator Gezond Groningen) en Marieke Zwaving (Concernadviseur strategie / Gezonde Stad en Regio) over enkele mooie initiatieven, zoals *MOI! Knoal – Het Mentale gezondheidsnetwerk Stadskanaal* en *Sunny Selwerd*,

Na het plenaire gedeelte was er ruimte voor een ophaalsessie, waarin alle aanwezigen input hebben kunnen leveren op de invulling van het ECOTIP leernetwerk. Door vragen te beantwoorden als ‘Welke uitdagingen en behoeften zijn er vanuit jouw organisatie of regio met betrekking tot gezondheid en leefomgeving?’ en ‘Hoe kunnen burgers het beste betrokken worden bij ECOTIP?’ maakte de groep met elkaar een mooie basis met *do's and dont's* voor het leernetwerk.

LEERNETWERKBIJEENKOMST BURGERPARTICIPATIE

Op **dinsdag 27 mei** van **15.30-17.00u** organiseert ECOTIP haar eerste leernetwerkbijeenkomst. De bijeenkomst staat in het teken van burgerparticipatie bij projecten m.b.t. de fysieke leefomgeving.

Het is belangrijk om burgers te betrekken bij het vormgeven van (plannen voor) de fysieke leefomgeving, maar hoe kun je burgers het best betrekken, en wat zijn de do's and don'ts van burgerparticipatie?

Tijdens deze anderhalf uur durende digitale bijeenkomst, delen een landschapsarchitect van gebiedsontwikkelaar AM en een onderzoeker van Leyden Academy hun ervaringen en inzichten t.a.v. het betrekken van burgers bij hun projecten.

Wil je deelnemen aan deze online bijeenkomst?

Geef je dan vóór donderdag 22 mei 2025 op via ECOTIP@lumc.nl

Meer info: www.ECOTIP.org

EVEN VOORSTELLEN...

EcoTip Onderzoeker

Ik heet Yuhong en ik kom uit China. Ik woon momenteel in Utrecht. Ik ben begin 2025 als promovendus bij het ECOTIP-project (WP 1.1) begonnen. Ik heb een masterdiploma Epidemiologie van de Universiteit Utrecht en heb eerder een jaar als klinisch statistisch programmeur gewerkt bij een voedingsbedrijf. Mijn academische achtergrond ligt in milieu-epidemiologie en medische statistiek, met een sterke interesse in het onderzoeken hoe het exposoom de menselijke gezondheid beïnvloedt. Mijn onderzoek richt zich op het integreren van diverse statistische methoden om associatieanalyses en causale gevolgtrekkingen uit te voeren. Binnen het ECOTIP-project ben ik verantwoordelijk voor het in kaart brengen van geospatiale patronen van omgevingsstressoren en comorbiditeiten van niet-overdraagbare ziekten (NCD's), en voor het onderzoeken van hun associaties om hotspots voor milieugezondheid in heel Nederland te identificeren. Ik kijk ernaar uit om meer met jullie allemaal te communiceren en samen te werken!

Yuhong

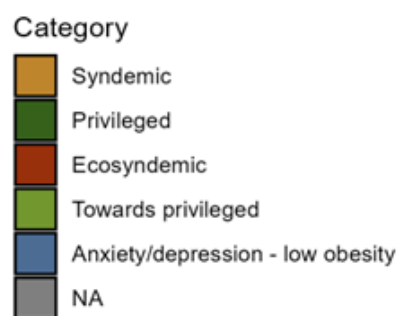
RESULTATEN ECOCOM PROJECT

In het Ecocom project hebben wij de clustering van obesitas met een ongezonde leefomgeving in buurten onderzocht. Daarvoor hebben we data gebruikt van de gezondheidsmonitor, het CBS en GECCO. De volgende variabelen zijn gebruikt op buurniveau: 1) obesitas, 2) het risico op angst/depressie, 3) het hebben van één of meer chronische aandoeningen, 4) sociaaleconomische status (SES-WOA), en 5) kenmerken van de gebouwde omgeving die samenhangen met obesitas (fietsbaarheid, loopbaarheid, autovriendelijkheid, dichtheid sportfaciliteiten, gezondheidsscore voedselretailers). Met behulp van statistische technieken (principale componenten analyse gecombineerd met K-medoids) hebben we buurten in vijf typen geclusterd. Buurten met minimaal elf inwoners (N=12.420) zijn op basis hiervan gelabeld als:

- Syndemic (N=1.836): relatief hoge ziektelast en een neutrale leefomgeving.
- Ecosyndemic (N=3.527): vergelijkbare tot iets ongunstigere ziektelast als syndemic-buurten, maar met een ongunstige leefomgeving, vooral op het gebied van de voedselomgeving.
- Anxiety/depression-low obesity” (N=991): Weinig obesitas, maar relatief hoog risico op angst/depressie. De fysieke leefomgeving geeft een gemengd beeld: weinig groen en een ongezonde voedselomgeving, maar wel goede mogelijkheden voor beweging.
- Towards privileged (N=2.098): Bovengemiddelde gezondheid en gemiddeld leefomgevingsprofiel.
- Privileged (N=6.425): Relatief goede gezondheid, gunstige voedselomgeving, minder beweegvriendelijke leefomgeving.

Deze clustering hebben we weergegeven in een kaart van Nederland (volgende pagina). De clustering helpt te begrijpen welke buurten kwetsbaarder zijn vanwege een stapeling van gezondheidsproblemen en omgevingsfactoren. Onder andere door het nader bestuderen van tabellen met karakteristieken van deze buurten kunnen we achterhalen wat deze buurten bijzonder maakt.

Hoe pas je de leefomgeving samen met bewoners in kwetsbare wijken aan om gezond gedrag te stimuleren? Deze vraag stond centraal in het door ZonMw gesubsidieerde project “*Samen gezond bezig in de wijk; een evaluatie van drie bewonersprojecten in Den Haag Zuidwest*”.

Er is de laatste jaren veel aandacht voor bewonersparticipatie. Binnen dit project zijn er succesfactoren en knelpunten geïdentificeerd, waarbij is gekeken naar hoe de benodigde expertise binnen het projectteam te realiseren is, wat er nodig is om initiatieven vanuit bewoners een kans van slagen te geven, en hoe draagkracht onder burgers voor aanpassingen in de leefomgeving gewaarborgd kan worden en blijven.

De resultaten van dit onderzoek kunnen door gemeenten en professionals, ook elders in Nederland, gebruikt worden als zij, samen met bewoners, initiatieven willen realiseren in wijken met achterstand.

Tijdens het eindsymposium presenteren GGD Haaglanden en De Haagse Hogeschool de bevindingen van hun tweejarig onderzoek.

Wilt u graag dit symposium bijwonen? Dat kan via [dit](#) aanmeldformulier.

Datum: Donderdag 3 juli, 13-16u met aansluitend een borrel

Locatie: Leger des Heils, Ambachtsgaarde 198, Den Haag

(<https://www.legerdesheils.nl/locatie/korpshaaglanden>)

BRUIS!

Een vraagstuk dat de komende jaren opgepakt gaat worden in Den Haag is het BRUIS project. In Den Haag Zuidwest groeit een generatie op met weinig speelruimte. Onderzoekers van de Health Campus Den Haag volgen wat de wijkaanpak BRUIS doet en betekent voor kinderen en jongeren in de wijk. De wijkaanpak is een samenwerking tussen bewoners, gezondheidsfondsen en publieke en private partners. Onder meer Longfonds, MIND, Jantje Beton, Gemeente Den Haag, woningcorporaties, GGD Haaglanden, Heijmans en het Nationaal Programma Den Haag Zuidwest zijn betrokken. Vanuit de wijk werkt een speciaal BRUIS-projectteam aan de uitvoering op locatie. Op 14 april werd BRUIS symbolisch afgetrapt bij het Cruyff Court van voetbalclub ADO Den Haag. Het initiatief is mede mogelijk gemaakt door het Droomfonds van de Nationale Postcode Loterij.

Meer informatie?

[Health Campus onderzoekt effect van wijkaanpak voor gezonde Haagse generatie - Universiteit Leiden](#)

De Academische Werkplaats Gezonde Leefomgeving heeft in 2024 een jaar vol nieuwe ontwikkelingen meegemaakt. Benieuwd wat ze allemaal gedaan hebben? Je leest dit terug in hun jaarverslag, via <https://awgl.nl/nieuws/awgl-jaaroverzicht-2024>

